

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مصلحت افکار

اخطار :

مسلكمنزه موافق آثار جديده مع المنوحيه
قبول اوانتور

درج ابدنه بن آثار اعاده اوثان

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياسياتده و بالخاصه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مدني احوال و مشوره اسلاميه و ده بحث ايد و هفته ده بر نشر افنور.

آبونه بدلی

سنه لکی التي آیلنی

ممالك عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵	غروش
روسیه	»	۶۰۵	۳۰۵ روبله
سائر ممالك اجنبیه	»	۱۷	۹ فرانق

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۹۵

۲۲ جمادی الآخر ۳۲۸ پنجشنبه ۱۷ حزیران ۳۲۶

دردنجی جلد

والدهم ثنا کاریکزده بوسنه حجه کیدور که اجری صرف کندیسنه
عائد قاله جق ، جماعته هیچ خبری طوقونمایه جقدر ، ظن ایدرم .
محمد عاکف

دینارک توسع ایدور

قباحت نه بزرده !

خصمای دینک اک زیاده اعتراض ایتدکاری نقطه لردن بری و بلکه
برنجیسی « دین مانع ترقی و تمدن » فکر سقیمیدر . بواره بوکا
جواب ویرمک ایسته میورم ، چونکه حاجت یوقدر . بونی سویلینلر
هر حالده دین اسلامی بیلمینلردر . بونلرک آکلایه ماملرینه سببینه
بزر . چونکه دین اسلامه رابطه سی قوی اولوب معلومات کافی سی
بولنلر علی العموم السنه اجنبیه واقف دکدرلر . ایسته دینی
آکلایه ماملری بونک نتیجه سیدر .

زیرا خصمای دین ، اسلامی تدقیقه باشلادقلری زمان یقیندن تدقیق
ایده بیلیمک ایچون مملکت مزه سیاحت ایدیورلر . بوسیاحتلرنده
اکثریا غیر مسلم ترجمانلر واسطه سیله کزیورلر . بو ترجمانلر نه قدر
ایچمزده بولنلرینه دینه عائد معلوماتلری کلیاً نقصان در ، هر حالده شائبه
تعصبدن آزاده دکدرلر ؛ یاخود اجنبی محبی کنجلمزله کوریشوب
اونلردن ایضاحات آلمق ایستیورلر ، مع التأسف معلوماتلرینک اکثریتله
نقصان اولسی جهتیله بیلیمیز دیمکده قائل اوله میانلردن برطاقم یا کلاش
معلومات ایدیورلر .

احوال مزی تدقیقه کلنجه بعض عائله لرده مبالاسزلق ، بعضلرنده
جاهلانہ تعصب ، والحاصل بتون هیئت اجتماعی مزده حکم
سورن اخلاق سزلق ، صاحب اولدیغمز دینه قارشى ای بر فکر ایدنمکه
مانع اولیور .

بر کره شونی تسلیم ایتک ضروری در که دین هر نه صورتله اولور
ایسه اولسون موجودیت انسانیه باشلادینی زماندن بری ارائه موجودیت
ایتمش و منتهای موجودیت قدرده باقی قاله جنی محقق بولنمشدر . اوت ،
حتی هیچ بر دینه منسوب اولدقلرینی ادعا ایدنلر بیله کندی وجدانلرینه
کوره بر دینه قائلدر . تصور اولنه مزکه بر انسان انسان اولسون ،
عقلی بولنسونده برحس دیندن آزاده سر قاله بیلسون !

بزرده هر کسک دینی اوکرمنسی فرض عیندر . هر حالده بو ، یک
بیوک شبهه لری ابطال ایدر و هر حالده دینده عقل و حکمته موافق
اولیان برشیک عدم موجودیتی اثبات ایدر ؛ که اگر دینمزده عقل
و منطقه مغایر بر نقطه بولنسه ایدی ، ادیان سائره کبی اوده بزه کور
کورینه اطاعت تکلیف ایدردی .

مع مافیه بوکا اعتراض ایدنلر وار و بر چوق شیلرده صایورلر .
بونلرک عقل و منطقه موافق هسانکی جهتی وار ؟ دیورلر . فقط
اونلرک بر قسمی اساساً دینده یوق . مثلاً صندوقه لره طابق . دینده
بویله برشی وارمیدر ؟ دیگر بر قسمنکده لزوم و اهمیتنی دوشنه میورلر .
مثلاً حج ایتک نه فائده سی وار ؟ دیورلر . دیگر فوائدینی صایمیه لم ،

جامعلر حقنده سویلدیگمز سوزلردنیانک هر طرفنده کی جامعلری
کندنده جمع ایدن حجاز حقنده اولویتله وارد اولور .

حجازک بر مسلمان سرکیسی اولدیغنی ، بویله بر سرکی هیچ
برملتده اولدیغنی ، بوندن استفاده ایتمه مک قدر سر سملک تصور
ایدیله میه جکنی عقلامز یک چوق سویلشارسده بزر تکرارینی فائده سز
کور میورز . همده کورمه ملی یز . بو کبی حقیقتلر هر کون هر کس
طرفندن سویلنملیدر . مشروطیتدن ، حریتدن یالکیز اوتنه کنه
بریکنه آغز دولوسی سوکک صورتیله متلذذ اولماملی یز ؛ یا بیلیماسی
الزم اولدیغنی حالده یا بیلیمیان شیلری یا پدیرنجیه قدر اوغراشمالی یز .
ایشته موسم حج یا قلاشیور . اولادینی ، عیالی بر اقوب بر چوق
پاره لر ، فدا کارلقلر اختیاریه دنیانک بر اوچندن او بر اوچنه قدر
کیدن بو صاف یورکلی آدم لره نه لر اکلا تیلماز ، نه تلقیناتده بولونلماز ؛
هیچ اولمازسه حجدن مقصد نه اولدیغنی او کره نیرلر ، بر لرینی طانیلر آ .
یا بو آز موفقیت میدر ؟

وا اسفا که حاجیلریمزک ایچنده « مدینه ده پیغمبر یاتیور ؛ کعبه ده
الله ... » دینلر بیله وار !

زنکینلریمزک بر قسمی حجه کیمز ، بر قسمی بدل کوندیرر ، بر قسمی ده
اون اون بش کشی ایله برابر کیدر . بوضو کره کیلرک ددرت بش یوز لیرا
صرف ایدوب کوتوردیکی آدم لر کیملردر بیلور میسکنز ؟ محله نک
اختیار بکجیسی ، مختار متقاعدی ، مرحوم باباسنک آزادلی قالفه سی
کبی حکمت حجبی دنیاده دک ، آخرتده بیله اکلا یه مایه جق آدم لر !
به مبارک آدم ! بونلرک یرینه ایکی اوچ آدم عقلی آرقداش
کوتورسه کده مسلمانلر آره سنده بر تعارف ، بر اتحاد حصوله
چالیشسه ک اولمازمی ؟

عربجه ، عجمجه ، روسجه ، تاتارجه قونفرانس لری ویرمک ،
خطبه لر ایراد ایتک ؛ مغرب اقتصادن کلن عربی هنددن ، چیندن ،
سیر یادن ، افغاندن ، بورادن کیدن حجاج ایله طانیشدیر مق ؛ عموم نک
مصائب اولدینی اجتماعی خسته لقلری اورتیه قویهرق بوکا ال برلکیله
چاره آرامق اهل اولنه جق بر ایشمیدر ؟

حکومت بلکه بو خصوصده بعض تدبیرلر دوشونمش ، بعض
آدم لر بولوب کوندرمشدر . فقط زنکینلریمزده وظیفه لرینی ایضا
ایتمیدر . اوت « مصائبدر ، متقیدر ، توتون بیله ایچمز » دییه محله نک
بکجیسنه الله لیرا ویروب بدل کوندرمکله برشی اولماز . مادام که بر
فدا کارلقدر اختیار اولونیور ، باری منید اولسون ، دیملی اوکا کوره
آدم بولمیدر .

حیاتی عالم اسلامک سعادتنه وقف ایتمش اولان سیاح شهر
عبدالرشید ابراهیم افندی حضرتلری کچن سنه کی حج ایچون « بوسنه کی
حج آزیجق بر شیئه بکزمه دی ... » بویور یورلردی . ان شا الله
بو شباهت کیده عینیت درجه سنه یوکسلیر .

انجق بو امنیه نک تحقیق اوخطه مبارک یه موسم حجده دیدیکمز
کبی آدم لرک کیتمسيله ، یاخود کوندرلمسيله قابل اوله بیلیر . یوقسه

چاره سنی دوشونملى . اولادلر مزی اوروپايه کوندره جکسهك اخلاق وعادات مایه يي اوکرن دکدن صوکره کوندرملى يز . يوقسه کوزيني آوروپاده آچان بر چوجق اوروپانك چركاب سيئاتندن حصه ياب اوله رق همان همان بر اسلام اولادى اولمقدن بك اوزاق قالير .

بزده اولادلر مزی فرانسه کي دينسز يتاغى و باخصوص اخلاقه مبالانسز وعادتا بزجه ديناً وعادتا اخلاق دينيان خصيصه لرى موجود اوليان مملکتلره کوندرمکده موافق دکدر ، اعتقادنده يم . مطلق کوندره جکسهك بارى اولدجه اخلاقلى بوزولميان انگليز و المان مملکتلرينه کوندرملى .

والحاصل بزاوروپا مدنيتنى تقليد دکل، بلکه علمندن اقتباس فيض ايتلى يز . اخذ ايداه جکمز علملره منبع جود فيض اولان مدنيت شرقيه مزی اعلا ايتلى يز . خلاصه بز شرقى يز و دائماً شرقى قالملى يز... برشته لى :

قدرى

(صراط مستقيم)

افندم ،

حيات شبايتك الك فيضلى بر زماننده بنى سينه صاف و صروتنده پرورش ياب كال ايدن دارالشفقه يه صوك تحفة شكران و محمد اولان شو پارچه نك . محترم صراط مستقيم درجنى رجا ايدرم :

دارالشفقه مخاطب

يا معهد العلم قد حققت اوهامى	على فراقك دمي بالوى هـامى
او حشنتى بعد انسى فى ربوعك اذ	طابت بمجلاك ليلاتي و ايامى
غريب دار عن الاوطان مبتعد	لكن معنك سلاتى عن الشام
ربيت روحى على كسب العلى زمنا	طابت حياتى به فى كل ازمانى
سامرت فيك اخلاء لقد صدقوا	فى الود حيث بهم خفت آلامى
يا لهف قلبى على ربيع اوقت به	دهراً فشوقى اليه دائماً نامى
«دار» العلوم بنا حقاً لها (الشفقه)	وكم بها بحر علم للملا طامى
وكم بها عالم علامة فطن	لنشر در تراه خير نظام
قد جمعنا وان كانت عناصرنا	شقى على وحدة فى التهج السامى
يا نفس صبرا على بعد الاحبة ما	فى الدهر الامراراة بالآلام
اواه يوم النوى ما كان اصعبه	هذا القوى فالشامان وقعه دامى
يارفعة اجهدوا للنفس واجتهدوا	حرصاً على العلم فى دهر و اعوام
ودعتكم بدموع خط سائلها	فى الحد خطاً على منشور اعلام
كلى للكم شكر اقدمه	لفضلكم وعلاكم عند اعزائى
لاسى جمعية مالت عواطفها	للخير بالصدق فى عزم واقسام
بل للادارة فى التعليم خير ثناء	من خالص الشكر اهدى خير اقوام
او دعت روحى وودعت الجميع بلا	راضى ولكن باكرام والزام
منى السلام عليكم وافر عطر	عند الختام باعزاز و اكرام
	دارالشفقه منتهى سنه سندن شاملى

عبدالوهاب نائل

عجبا اسلامى نقطه واحديه ارجاع نظره سوق ايتسى نه در ؟

ديك دينه تعرض ايدنلره الك بيوك توصيه : فكلر ليك ايلشديكى مسئله لرده تسببى ترك ايله بحق علمائى اسلامه مراجعت ايدوب دلائل و ايضاحات طلب ايتلملى و فكلر ليكى دائماً شائبه تردددن تطهير ايتلملى . چونكه دين بنياد الهيدر . كفر كيمسه يه حلال اولمز و اوله مزي . تردد انسانى دائماً مهالكه سوق ايدر . ترددكه تبجي انكارى ويرر ، معاذاه انسانى راه مستقيمندن طريق ضلاله سوق ايدر . ذاتاً ملتزمده كوريان نقصان اخلاق قلبلرى عليل براقتددر . (القلب العليل يميل الى الاباطيل) سوزى تهلكه لرى بك كوزل كوسترر .

اونودلما ايدر كه جناب لم يزل وعد و وعيدندن ذره جه نكول ايتمز . بز اسلاملى بوكون عادتا فضائندن بك بيكانه كجى قالمشز . طوغرى اكثرياً آجى كالير . ليكن بونى طائليلاشد يرمىق آجى يي الله ايتمهك متوقفدر . بزى الك زياده بو طريق بدبختى يه سوق ايدن شى جهلمزدر . بو حقيقت اكلاشلمشدر ظن ايدرم ، ليكن چاره خلاص نه در ؟

بز هر شيدن اول قصورلر مزی اعتراف ايتلى يز . ملت اسلاميه نك بو حال تذبذبى نه در ؟ يالكيز قباحتى استبداده آتامللى . چونكه يالكيز اونده اولقى لازمكه ايدى ، موسويلىك بو كونه قدر كورمش اولدقلى مظلومه قارشى ماضى و اخلاقلى اونو تلملى اقتضا ايدردى . حالبوكه هر كسدن زياده محافظ كار بولنيورلر .

بزم ايچون ملتندن ، اخلاق اسلاميه دن تباعد ، مزاره تقرب ديمكدر . بونك ايچون اولادلر مزی حسن صورتله تربيه ايدرك عادات اسلاميه آيشد يرمىل يز . قادينلر مزی ده عود و پيانو چالانلردن ، هواى وهوس يولنه وقف حيات ايدنلردن دكل ، صاحب معلومات و عرفان خانلردن آييرملى يز . چونكه قادينلر جمعيت بشريه نك الك مهم عنصريدر ، چونكه قادينلر بر جمعيت ميزان اخلاقيدر .

قيزلر يمزكده بحق بر مسلمان والدهسى اوله حق بر صورتده تحصيل و تعليمنه اعتنا ايتلى يز . بونك ايچون ده قيزلره مخصوص متعدد مسلمان مکتبلى آچملى يز . اكر قيزلر مزی ميسيونرلر طرفندن برر مقصد مخصوصله آچيلان مکتبلره تربيه ايتمهك قالفشيرسه ق آرتق قطعياً بزم ايچون اميد فلاح قالماز . بالخاصه بو جهتي كيجه كوندوز دوشونملى يز . بو خصوصده نه قدر فداكارلىق ايديلسه ينه آزدر . اسلام ايچنده اهل خير قالماش ديدير تمه يه جك اهل خير و حسناتمز واردر . ايلك تشبتمز قيز مکتبلى آچق اولميدر .

هر شيده شو اساس بزم ايچون دائماً نظر اعتداده طوتوملى در : مدنيت شرقيه و اسلاميه مزی احبسا و محافظه ... آوروپا مدنيتندن بزه فائده يوق . واقعا بوكون اوروپا علم نقطه نظرندن حائز كالدر . بونى كيمسه انكار ايدم مزي . ليكن اخلاق جهتيله انسانلغه يارار بر خيرى يوقسدر . كللى قوپارملى ، فقط ديكنلردن الى قوروملى . بز ايسه علم دن اول اونلر سيئات اخلاقيه سنى مملكتهمزه كتيريورز . بوندن توقى